

Plan nauczania, klasa 7.

Wynikowy plan nauczania został opracowany do rozkładu materiału z podręcznika. Podobnie jak w rozkładzie, treści z nauki o języku z działu KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE zostały podzielone i rozmieszczone funkcjonalnie wśród treści literacko-kulturowych z działu KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE.

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
podręcznik <i>Myśli i słowa</i> dla klasy 7	1	budowa i zawartość podręcznika	<ul style="list-style-type: none"> – zna układ podręcznika – orientuje się w spisie treści – zna znaki graficzne stosowane w podręczniku – korzysta z podręcznika pod kierunkiem nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje części kompozycyjne podręcznika, zna ich zawartość – samodzielnie wyszukuje wskazane materiały – samodzielnie korzysta z podręcznika – formułuje wstępną ocenę podręcznika 	I. 2.1 2.3 2.7 IV. 1. 8.
Zmienność losu					
Jan Kochanowski, fraszki <i>Na swoje księgi</i> <i>Na dom</i> <i>w Czarnolesie</i> <i>Na lipę</i> <i>O żywocie ludzkim</i>	4	fraszka tematyka fraszek autotematyzm uosobienie apostrofa liryka bezpośrednia motyw <i>theatrum mundi</i> światopogląd epikureizm	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kogo nazywa się humanistą – rozpoznaje fraszkę wśród gatunków lirycznych – formułuje tematy wybranych fraszek – wskazuje w tekście uosobienie – rozpoznaje w tekście apostrofę – wie, na czym polega autotematyzm – rozpoznaje lirykę bezpośrednią – zna pojęcie <i>theatrum mundi</i> – rozumie pojęcie <i>światopogląd</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego Jan Kochanowski jest uznawany za humanistę – wskazuje cechy fraszki jako gatunku lirycznego – omawia różnorodność tematyki fraszek – wyjaśnia funkcję uosobienia – wyjaśnia funkcję apostrofy – tłumaczy, na czym polega autotematyzm – wyjaśnia, jakie skutki dla tekstu przynosi wykorzystanie liryki bezpośredniej 	I. 1.1 1.2 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 1.12 III. 1.4 1.5 1.7 2.4 IV. 1. 6. 7. 8. Znajomość lektur obowiązkowych: Jan Kochanowski, wybór fraszek

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza podstawowe cechy światopoglądu zawarte we fraszkach – rozumie pojęcie <i>epikureizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – tłumaczy pojęcie <i>theatrum mundi</i> – wyjaśnia pojęcie <i>światopogląd</i> – omawia światopogląd Kochanowskiego na podstawie fraszek – wyjaśnia pojęcie <i>epikureizm</i> 	
Odmienne części mowy – formy osobowe czasownika	2	odmiana przez osoby, liczby i rodzaje czas tryb strona czasowniki przechodnie i nieprzechodnie aspekt czasowniki dokonane i niedokonane związek z rzeczownikiem pisownia <i>nie</i> pisownia cząstki <i>-by</i> pisownia zakończeń <i>-źć, -ść</i>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje czasownik wśród innych części mowy – tworzy poprawne formy gramatyczne czasownika – rozpoznaje formy czasu i poprawnie je stosuje – zna tryby czasownika – zna strony czasownika – przekształca stronę czynną na bierną i odwrotnie – rozpoznaje czasowniki dokonane i niedokonane – odróżnia czasowniki osobowe – zna reguły ortograficzne dotyczące czasownika, stara się stosować je w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym wyróżnia się czasownik wśród innych części mowy – świadomie używa form gramatycznych czasownika – stosuje poprawnie formy czasu, trybu i strony – wyjaśnia, kiedy czasowniki są dokonane, a kiedy – niedokonane – wykorzystuje funkcjonalnie w wypowiedzi wiedzę o aspekcie czasownika – stosuje poprawnie trudne formy czasownika – stosuje w praktyce wszystkie reguły ortograficzne dotyczące czasownika 	<p>II. 1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6 (SP 4–6) II. 4.4 IV. 6. 7.</p>

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Jan Sztudynger <i>Fraszki</i>	1	humor żart językowy tworzenie fraszek	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje poznane utwory jako fraszki – formułuje tematy fraszek – porównuje utwory Sztudyngera z fraszkami Kochanowskiego – na podstawie wybranej fraszki pisze krótkie opowiadanie – próbuje stworzyć własną fraszkę 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego poznane utwory to fraszki – omawia tematykę fraszek – omawia podobieństwa i różnice między utworami Sztudyngera a fraszkami Kochanowskiego – na podstawie fraszki tworzy rozbudowane opowiadanie – tworzy własną fraszkę 	I. 1.1 1.2 1.4 1.5 1.6 1.8 1.9 III. 2.2 IV. 2. 6. 8. Znajomość lektur obowiązkowych: fraszki Jana Sztudyngera i aforyzmy Stanisława Jerzego Leca
Stanisław Jerzy Lec <i>Myśli nieuczesane</i>		aforyzm	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wypowiedź o charakterze aforyzmu – dostrzega ironię w aforyzmach – wskazuje stałe związki wyrazowe wykorzystane w aforyzmach – dostrzega moralną wymowę aforyzmów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to jest aforyzm – wyjaśnia funkcję ironii w aforyzmach – wyjaśnia znaczenia stałych związków wyrazowych wykorzystanych w aforyzmach – omawia moralną wymowę aforyzmów 	
Andrzej Mleczko, Marek Raczkowski rysunki satyryczne	1	żart rysunkowy rola tekstu w żarcie rysunkowym	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada, co przedstawiają rysunki satyryczne – dostrzega na rysunkach nawiązania kulturowe – wskazuje, co może śmieszyć na rysunkach satyrycznych – dostrzega związek rysunków satyrycznych z fraszkami 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie zjawiska współczesnego świata komentują rysunki satyryczne – wskazuje i interpretuje nawiązania kulturowe – omawia sposoby wywoływania śmiechu przez rysunki satyryczne – wyjaśnia, na czym polega związek rysunków satyrycznych z fraszkami 	I. 2.3 2.6 2.7

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Nieosobowe formy czasownika	4	bezokolicznik formy zakończone na <i>-no, -to</i> formy typu <i>mówi się</i> imiesłów przymiotnikowy i jego rodzaje związek imiesłowu przymiotnikowego z rzeczownikiem pisownia <i>nie</i> z imiesłowem przymiotnikowym imiesłów przysłówkowy i jego rodzaje pisownia <i>nie</i> z imiesłowem przysłówkowym	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje różne formy nieosobowe czasownika – rozpoznaje imiesłów przymiotnikowy wśród innych części mowy – tworzy formy imiesłowu przymiotnikowego czynnego i biernego – tworzy poprawne związki imiesłowu przymiotnikowego z rzeczownikiem – zna zasadę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem przymiotnikowym – rozpoznaje imiesłów przysłówkowy – tworzy imiesłów współczesny i uprzedni, zna zasadę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem przysłówkowym 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje różne formy nieosobowe czasownika – wyjaśnia, czym wyróżnia się imiesłów przymiotnikowy wśród innych części mowy – używa funkcjonalnie form imiesłowu czynnego i biernego – uzgadnia formy imiesłowu przymiotnikowego z określonym rzeczownikiem – stosuje w praktyce regułę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem przymiotnikowym – stosuje imiesłów przysłówkowy współczesny i uprzedni – stosuje w praktyce zasadę pisowni <i>nie</i> z imiesłowem przysłówkowym 	<p>II. 1.2 1.3 (SP 4–6)</p> <p>II. 1.4 4.4</p> <p>IV. 6. 7.</p>
Piękno świata, piękno człowieka					

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Jan Kochanowski <i>Czego chcesz od nas, Panie...</i>	1	pieśń hymn adresat apostrofa paralelizm pytanie retoryczne	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – wykorzystuje przypisy – wymienia formy wskazujące adresata – rozpoznaje intencje wypowiedzi poetyckiej – nazywa środki językowe, jakimi opisany został świat jako dzieło Boga – dostrzega relacje między nadawcą a odbiorcą – zna cechy pieśni – wie, czym charakteryzuje się hymn 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza własnymi słowami zawartość treściową utworu – określa i omawia adresata – formułuje intencje wypowiedzi poetyckiej – wyjaśnia funkcję środków poetyckich, opisujących świat jako dzieło Boga – omawia relacje między nadawcą a odbiorcą – wyjaśnia, dlaczego utwór należy do pieśni jako gatunku lirycznego – wskazuje w utworze cechy hymnu 	I. 1.1 1.2 1.7 1.8 1.9 III. 1.5 1.7 IV. 6. 8. Znajomość lektur obowiązkowych: Jan Kochanowski, pieśni
Jan Kochanowski <i>Pieśń III (Księgi wtóre)</i>	1	pieśń liryka pośrednia adresat postawa życiowa wartości życiowe teza rady życiowe	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – wykorzystuje przypisy – rozpoznaje lirykę pośrednią – wskazuje formy ujawniające adresata – omawia postawę życiową ujawnianą w wierszu – wskazuje wersy zawierające tezę – odtwarza rady życiowe formułowane przez osobę mówiącą 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza własnymi słowami zawartość treściową utworu – wyjaśnia, z czego wynika obiektywizm wypowiedzi – ustala, kto jest adresatem wypowiedzi – omawia wartości postulowane przez osobę mówiącą – formułuje własnymi słowami tezę zawartą w wierszu – ustosunkowuje się do rad życiowych formułowanych przez osobę mówiącą 	I. 1.1 1.2 1.7 1.9 1.11 III. 1.4 1.7 IV. 8. Znajomość lektur obowiązkowych: Jan Kochanowski, pieśni

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Formy czasownika – powtórzenie wiadomości o wszystkich formach czasownika	1	wszystkie omówione terminy związane z czasownikiem jako częścią mowy	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje czasownik wśród innych części mowy – stosuje wszystkie formy osobowe i nieosobowe czasownika – zna wszystkie reguły ortograficzne dotyczące pisowni form czasownika i stara się je stosować – tworzy poprawne związki wyrazowe z czasownikiem 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co wyróżnia czasownik spośród innych części mowy – funkcjonalnie stosuje wszystkie formy osobowe i nieosobowe czasownika – stosuje wszystkie reguły ortograficzne dotyczące pisowni form czasownika – tworzy i stosuje poprawne związki wyrazowe z czasownikiem 	II. 1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6 (SP 4–6) II. 1.4 4.4 IV. 6. 7.
Jan Kochanowski <i>Pieśń IX (Księgi wtóre)</i>	1	pieśń światopogląd stoicyzm osoba mówiąca adresat liryka	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – wykorzystuje przypisy – przypomina cechy pieśni jako gatunku lirycznego – odtwarza argumenty używane przez osobę mówiącą – odtwarza światopogląd osoby mówiącej – zna pojęcie <i>stoicyzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza własnymi słowami zawartość treściową utworu – wyjaśnia, dlaczego utwór reprezentuje pieśń jako gatunek liryczny – własnymi słowami formułuje argumenty używane przez osobę mówiącą – omawia światopogląd osoby mówiącej – wyjaśnia, na czym polega i jak się objawia postawa stoicka 	I. 1.1 1.2 1.4 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 III. 1.7 IV. 6. 8. Znajomość lektur obowiązkowych: Jan Kochanowski, pieśni
Jan Twardowski <i>Nie tylko my</i>	1	osoba mówiąca liryczny podmiot zbiorowy	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje zwroty ujawniające osobę mówiącą – rozpoznaje podmiot zbiorowy – wylicza stworzenia przedstawione w wierszu i podaje do nich określenia 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kim jest osoba mówiąca i w czym imieniu się wypowiada – wyjaśnia, jak i w jakim celu zostały przedstawione stworzenia w wierszu – rozwija tytuł tak, by oddawał idee tekstu 	I. 1.1 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 III. 1.4 1.5 1.6 IV. 1. 2.

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			<ul style="list-style-type: none"> – rozwija tytuł w formie zdania pojedynczego 		
Marcin Popkiewicz <i>Rewolucja energetyczna</i>	1	ekologizm akapit wypowiedzenie tematowe akapit analityczny argument rodzaje argumentów przesłanka konkluzja przykład intencje tekstu temat tekstu artykuł do szkolnej gazetki	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – zna budowę akapitów – odtwarza argumenty autora – odróżnia przykład od argumentu – odtwarza tok wyводу autora – dostrzega intencje tekstu – zna pojęcie <i>ekologizm</i> – formułuje argument – pisze artykuł do szkolnej gazetki 	<ul style="list-style-type: none"> – wydobywa z tekstu najważniejsze tezy – własnymi słowami formułuje argumenty autora – wyjaśnia funkcję przykładu – ustosunkowuje się do wyводу autora – określa intencje tekstu – wyjaśnia, co to jest ekologizm – formułuje ciąg argumentów, nadaje im przemyślaną kolejność – pisze artykuł do szkolnej gazetki, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	I. 2.1 2.2 2.4 III. 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6 1.7
Tomasz Bagiński <i>Katedra</i> (film animowany)	2	film animowany punkt widzenia kamery opis budowli recenzja filmu	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o swoich wrażeniach wywołanych filmem – wylicza i tytułuje sceny, które szczególnie pamięta – wymyśla krótką historię związaną z bohaterem 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia obejrzany film – analizuje układ scen tworzących całość filmu – przedstawia historię wyjaśniającą, kim jest i jaki jest bohater filmu – gromadzi i porządkuje słownictwo opisujące katedrę 	I. 1.7 2.3 2.6 2.7 III. 1.2 1.3 2.1 IV. 2. 6. 8.

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			<ul style="list-style-type: none"> – gromadzi słownictwo przedstawiające wygląd katedry – odróżnia film animowany od filmu fabularnego i filmu dokumentalnego – tworzy prosty opis budowli – rozpoznaje różne punkty widzenia kamery – wskazuje elementy dynamiczne – opowiada zakończenie filmu – pisze recenzję filmu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co odróżnia film animowany od filmu fabularnego i filmu dokumentalnego – zna różne techniki animacji – opisuje budowlę, stosując urozmaicone słownictwo – wyjaśnia znaczenia wyeksponowane w filmie różnymi punktami widzenia kamery – omawia wykorzystane w filmie sposoby dynamizowania – interpretuje zakończenie – pisze wyczerpującą recenzję filmu, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	
Składnia. Zdania złożone. Zdanie złożone współzrędnie	1	zдания składowe zdanie złożone związek współzrędnoci rodzaje zdań złożonych współzrędnie: zdania łączne, rozłączne,	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na czym polega związek współzrędnoci – rozpoznaje różne rodzaje zdań złożonych współzrędnie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje związek współzrędnoci między wypowiedziami składowymi – stosuje w wypowiedziach wszystkie rodzaje zdań złożonych współzrędnie 	II. 1.12 (SP 4–6) II. 1.5

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
		przeciwstawne, wynikowe			
Mrok i światło					
Jan Kochanowski <i>Treny: I, V, VII, VIII, XIX</i> (fragment)	5	tren porównanie kontrast epitet podmiot liryczny a autor bohater liryczny eufemizm styl artystyczny sytuacja liryczna biografia autora w interpretacji tekstu	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje tren jako gatunek liryczny – wskazuje bohaterów lirycznych – określa sytuację liryczną – wskazuje środki poetyckie – wskazuje paradoks – wie, czym cechuje się styl artystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego poznane utwory reprezentują tren jako gatunek liryczny – przedstawia i omawia bohaterów lirycznych – dookreśla sytuację liryczną – wyjaśnia funkcję środków poetyckich – wyjaśnia, z czego wynika paradoks w tekście – uzasadnia, że <i>Treny</i> napisano stylem artystycznym 	I. 1.1 1.2 1.4 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 1.12 2.2 II. 2.7 III. 1.7 2.4 IV. 7. Znajomość lektur obowiązkowych: Jan Kochanowski, treny
Składnia. Zdania złożone podrzędnie	1	zdanie złożone zdania składowe zdanie podrzędne zdanie nadrzędne zdanie określające zdanie określające	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wśród wypowiedzi zdania złożone podrzędnie – rozróżnia wypowiedzenie nadrzędne i podrzędne w zdaniu złożonym – rozpoznaje stosunek podrzędności 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje celowo w swoich wypowiedziach zdania złożone podrzędnie – wyjaśnia, kiedy wypowiedzenie składowe jest podrzędne a kiedy nadrzędne 	II. 1.12 (SP 4–6) II. 1.5

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
		stosunek podrzędności		– wyjaśnia, na czym polega stosunek podrzędności	
Leopold Staff <i>Przedśpiew</i>	1	humanizm postawa stoicka kontrast parafraza regularna budowa wiersza	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje osobę mówiącą – wskazuje parafrazę – zna pojęcie <i>postawa humanistyczna</i> – zna pojęcie <i>stoicyzm</i>, łączy je z filozofią – omawia budowę utworu – formułuje wnioski analityczne i interpretacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje osobę mówiącą i omawia jej światopogląd – wyjaśnia funkcję parafrazy – wyjaśnia, w czym ujawnia się postawa humanistyczna w utworze – wyjaśnia, czym wyraża się stoicyzm w utworze – omawia rolę regularnej budowy wiersza i jej związek z przesłaniem zawartym w utworze – analizuje i interpretuje utwór 	I. 1.1 1.4 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 III. 1.7
Joachim Patinir <i>Przeprawa przez Styks</i> (reprodukcja obrazu)	1	temat obrazu pejzaż kompozycja symetryczna	<ul style="list-style-type: none"> – zna wyobrażenia antycznych Greków na temat świata zmarłych – zna różne typy obrazów ze względu na temat – wie, co to jest pejzaż w malarstwie – rozpoznaje na obrazie kompozycję symetryczną 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o mitologicznych wierzeniach dotyczących świata zmarłych – wylicza typy obrazów ze względu na temat – wyjaśnia, czym wyróżnia się pejzaż – wyjaśnia, czym cechuje się i jakie znaczenia może sugerować kompozycja symetryczna 	I. 1.7 2.3 2.6 IV. 2.
Dla ojczyzny					

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Piotr Skarga <i>Kazania sejmowe</i>	2	retoryka środki retoryczne alegoria przemówienie	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – wskazuje i nazywa środki językowe, za pomocą których autor przekonuje do swoich racji – omawia postawy wobec ojczyzny, o których jest mowa w tekście – wskazuje i omawia fragmenty zestawiające jednostkę i zbiorowość – wymienia przejawy współczesnego patriotyzmu – tworzy krótkie przemówienie – stara się stosować środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza treść kazania – wskazuje i nazywa środki retoryczne – określa rolę środków retorycznych w tekście – omawia problem postaw obywateli wobec ojczyzny – wypowiada się na temat relacji między jednostką a zbiorowością w kontekście dobra ojczyzny – wypowiada się na temat współczesnych postaw patriotycznych – tworzy przemówienie – stosuje funkcjonalnie środki retoryczne 	I. 2.1 2.2 2.4 III. 1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6 2.1 IV. 6. 8.
Składnia. Zdanie złożone z podrzędnym podmiotowym	1	zdanie nadrzędne zdanie podrzędne podmiotowe zdanie składowe określane zdanie składowe określające	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zdanie złożone z podrzędnym podmiotowym – wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym podmiotowym – wskazuje zależności zdań składowych 	II. 1.12 (SP 4–6) II. 1.5 IV. 7.
Marian Hemar <i>Modlitwa</i>	1	podmiot zbiorowy intencje wypowiedz odbiorca	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w tekście aluzje – rozpoznaje intencje wypowiedzi poetyckiej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenia związane z aluzjami literackimi i historycznymi 	I. 1.1 1.8 1.9 1.10 1.11 III. 2.3 2.4

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
		sytuacja liryczna postawy patriotyczne wartości	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, o jakiej wolności mówi podmiot liryczny – wymienia powinności obywateli wobec ojczyzny – rozpoznaje podmiot zbiorowy 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia intencje zawarte w wypowiedzi – omawia problem wolności przedstawiony w utworze – wypowiada się na temat swojego stosunku do ojczyzny – wyjaśnia, dlaczego w utworze wypowiada się podmiot zbiorowy 	Znajomość lektur obowiązkowych: wybrane wiersze Mariana Hemara
Ewa Winnicka <i>Angole</i>	2	emigracja styl życia tożsamość narodowa asymilacja rozprawka (typ I)	<ul style="list-style-type: none"> – wydobywa podstawowe informacje z tekstu – opowiada o życiu w opisanych szkołach – opowiada o relacjach bohaterów z rówieśnikami – wyjaśnia pojęcie <i>emigracja</i> – przedstawia w wypowiedzi argumenty – pisze prostą rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje informacje z tekstu – ocenia sposób życia w opisanych szkołach – charakteryzuje i ocenia relacje bohaterów z rówieśnikami – przedstawia przyczyny i rodzaje emigracji – przedstawia w swojej wypowiedzi rozbudowane argumenty – przedstawia wywód myślowy w rozprawce 	I. 1.9 2.1 2.4 2.5 III. 1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6 1.7 2.1
Składnia. Zdanie złożone z podrzędnym orzecznikowym	1	orzeczenie imienne orzecznik zdanie nadrzędne	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w zdaniu orzeczenie imienne – rozpoznaje zdanie złożone z podrzędnym orzecznikowym 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak jest zbudowane orzeczenie imienne – wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym orzecznikowym 	II.1.12 (SP 4–6) III. 1.5

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
		zdanie podrzędne orzecznikowe zdanie składowe określane zdanie składowe określające	– wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne	– wskazuje zależności zdań składowych	
Wspólna droga					
Ignacy Krasicki <i>Żona modna</i>	2	satyra monolog dialog streszczenie utworu literackiego	– rozpoznaje dialog i monolog jako formy wypowiedzi – opowiada o bohaterach – opowiada o relacjach między małżonkami – wie i wyjaśnia, dlaczego utwór jest satyrą – pisze proste streszczenie utworu literackiego	– określa, czego dotyczy dialog, a czego monolog zawarty w utworze – charakteryzuje bohaterów – ocenia relacje między małżonkami – wyjaśnia, co i w jaki sposób zostało ośmieszane – pisze streszczenie utworu literackiego, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi	I. 1.1 1.2 1.5 1.6 1.9 1.10 1.11 III. 1.2 1.3 2.2 IV. 8. Znajomość lektur obowiązkowych: Ignacy Krasicki, <i>Żona modna</i>
Mark Twain <i>Pamiętniki Adama i Ewy</i>	1	pamiętnik nazywanie uczuć nawiązania do Księgi Rodzaju parafraza charakterystyka	– odtwarza etapy poznawania się pierwszych ludzi – wskazuje nawiązania do Biblii – zna pojęcie <i>parafraza</i> – gromadzi materiał do charakterystyki	– omawia uczucia i stany emocjonalne towarzyszące pierwszym ludziom – omawia rolę nawiązań biblijnych – wyjaśnia, na czym polega i czemu służy parafraza w tekście	I. 1.1 1.2 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 2.2 III. 2.1 (SP 4–6) III. 1.2 1.3

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje charakterystyki bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – gromadzi i porządkuje materiał do charakterystyki – dokonuje charakterystyki porównawczej bohaterów 	
Jan van Eyck <i>Portret małżonków Arnolfinich</i> (reprodukcja obrazu)	1	symbol świątocięń plany obrazu symetria kompozycji	<ul style="list-style-type: none"> – czyta ze zrozumieniem informacje o obrazie – opowiada, co przedstawia obraz – układa historię związaną z bohaterami obrazu – wstępnie omawia kompozycję obrazu – wymienia źródła światła – wie, na czym polega świątocięń 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza własnymi słowami informacje o obrazie – ustala, co jest przedstawione na poszczególnych planach obrazu – układa dialog między bohaterami obrazu – wyjaśnia, z czego wynika symetria w kompozycji obrazu – omawia funkcję światła – wyjaśnia, jaką funkcję na obrazie pełni świątocięń 	I. 2.3 2.6
Składnia. Zdanie złożone z podrzędnym przydawkowym	1	zdanie nadrzędne zdanie podrzędne przydawkowe zdanie składowe określane zdanie składowe określające	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w wypowiedzeniu przydawkę – rozpoznaje zdanie złożone z podrzędnym przydawkowym; – wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechuje się przydawka jako część zdania – wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym przydawkowym – wskazuje zależności zdań składowych 	II. 1.12 (SP 4–6) II. 1.5 IV. 7.

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Życiowe wybory					
Adam Mickiewicz <i>Świtezianka</i>	2	ballada synkretyzm rodzajowy elementy świata przedstawionego problem winy i kary nastrój realizm i fantastyka opis krajobrazu	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy ballady – porządkuje wydarzenia – wymienia elementy świata przedstawionego – pisze krótkie streszczenie utworu – dzieli elementy na realistyczne i fantastyczne – przedstawia i charakteryzuje bohaterów – wypowiada się na temat winy i kary w utworze – wie, na czym polega synkretyzm rodzajowy – określa nastrój utworu – opisuje krajobraz przedstawiony na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechuje się ballada jako gatunek literacki – opowiada własnymi słowami przebieg wydarzeń – omawia elementy świata przedstawionego – pisze streszczenie, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi – omawia konwencję przedstawiania świata w balladzie – ocenia postępowanie bohaterów – przedstawia swoją opinię na temat kary dla bohatera – uzasadnia swój punkt widzenia – uzasadnia, że tekst ma charakter synkretyczny – wskazuje środki budowania nastroju – opisuje krajobraz przedstawiony na obrazie – uzasadnia, czy krajobraz byłby odpowiednią scenerią dla utworu Mickiewicza 	I. 1.1 1.2 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 2.6 III. 1.2 1.3 IV. 6. 8. Znajomość lektur obowiązkowych: Adam Mickiewicz, <i>Świtezianka</i>

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Ewangelia według Świętego Łukasza <i>Ostrzeżenie przed chciwością</i> Michel Piquemal <i>Drogocenna perła</i>	1	elementy świata przedstawionego przypowieść znaczenia symboliczne postawa życiowa	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w tekstach cechy przypowieści – opowiada swoimi słowami treść obydwu utworów – omawia postawy życiowe bohaterów – wskazuje elementy o znaczeniu symbolicznym 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego tekst można nazwać przypowieścią – wyjaśnia, jakie przesłanie wynika z treści utworów – porównuje i ocenia postawy życiowe bohaterów – wyjaśnia przenośne znaczenia utworów 	I. 1.1 1.4 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11
Składnia. Zdanie złożone z podrzędnym dopełnieniowym	1	zdanie nadrzędne zdanie podrzędne dopełnieniowe zdanie składowe określane zdanie składowe określające	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje dopełnienie w wypowiedzeniu – rozpoznaje zdanie złożone z podrzędnym dopełnieniowym – wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechuje się dopełnienie jako część zdania – wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym dopełnieniowym – wskazuje zależności zdań składowych 	II.1.12 (SP 4–6) II. 1.5
Karol Konwerski, Mateusz Skutnik <i>Pan Blaki</i> (fragment komiksu)	1	komiks prawda kłamstwo paradoks warstwa plastyczna komiksu	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje komiks wśród innych tekstów kultury – odtwarza sytuację przedstawioną we fragmencie komiksu – formułuje temat fragmentu komiksu – odtwarza argumenty bohatera komiksu – wskazuje elementy humorystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje charakterystyczne cechy komiksu jako tekstu kultury – opowiada swoimi słowami sytuację przedstawioną we fragmencie komiksu – omawia problematykę fragmentu komiksu – przedstawia własne argumenty związane z tematem poruszonym w komiksie 	I. 2.2 2.3 2.6 2.7 IV. 8.

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w utworze paradoks – omawia warstwę plastyczną komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia funkcję elementów humorystycznych – wyjaśnia, na czym polega i z czego wynika paradoks w utworze – ocenia warstwę plastyczną komiksu 	
Moralna odpowiedzialność					
Adam Mickiewicz <i>Dziady, część II</i>	4	motto dramat tekst główny tekst poboczny obrzęd elementy realistyczne i fantastyczne prawdy moralne sentencje moralne irracjonalizm ludowość opis przeżyć wewnętrznych	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje tekst jako dramat – odtwarza przebieg obrzędu – opowiada o bohaterach – opowiada o winie wywołanych postaci i karze, jaką musiały ponieść – ma świadomość związku tekstu z kulturą ludową – wskazuje związek motto z tekstem dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego utwór jest dramatem – analizuje wstęp do dramatu – opowiada o dziadach jako obrzędzie ludowym – ocenia postępowanie postaci – omawia moralne przesłania utworu – omawia nawiązania tekstu do kultury ludowe – wyjaśnia pojęcie irracjonalizm – wskazuje elementy utworu związane z irracjonalizmem 	I. 1.1 1.2 1.3 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 2.2 III. 1.2 1.3 2.2 2.4 IV. 6. 7. Znajomość lektur obowiązkowych: Adam Mickiewicz, II część <i>Dziadów</i>

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Składnia. Zdanie złożone z podrzędnym okolicznikowym	1	zdanie nadrzędne zdanie podrzędne okolicznikowe zdanie składowe określane zdanie składowe określające	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w zdaniu okolicznik – rozpoznaje zdanie złożone z podrzędnym okolicznikowym – wskazuje zdanie składowe nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechuje się okolicznik jako część zdania – wyjaśnia, kiedy zdanie jest złożone z podrzędnym okolicznikowym – wskazuje zależności zdań składowych 	<p>II. 1.12 (SP 4–6) II. 1.5 IV. 6.</p>
Jan Twardowski <i>Śpieszmy się</i>	1	osoba mówiąca przesłanie utworu metafora porównanie życiowe rady	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje głośno i poprawnie tekst wiersza – przedstawia informacje o osobie mówiącej – wskazuje porównania w tekście – rozpoznaje motyw przemijania – wskazuje metafory w utworze – odczytuje przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – głośno interpretuje wiersz – omawia światopogląd osoby mówiącej – omawia funkcję porównań w tekście – omawia motyw przemijania – formułuje znaczenia wynikające z metafor – na podstawie tekstu formułuje życiowe rady 	<p>I. 1.1 1.4 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 1.12</p>
Konrad Swinarski Inscenizacja <i>Dziadów</i> Adama Mickiewicza (spektakl teatralny)	2	teatr telewizyjny spektakl teatralny inscenizacja rozwiązania inscenizacyjne tworzywa teatru sztuka wielotworzywowa	<ul style="list-style-type: none"> – uważnie ogląda spektakl – wymienia tworzywa teatru – wstępnie porównuje spektakl z literackim tekstem dramatu – wskazuje interesujące rozwiązania inscenizacyjne – wstępnie omawia grę aktorską – określa nastrój spektaklu 	<ul style="list-style-type: none"> – w czasie oglądania spektaklu zwraca uwagę na jego istotne fragmenty – wyjaśnia, co to znaczy, że teatr jest sztuką wielotworzywową – wskazuje różnice między inscenizacją a tekstem literackim dramatu – omawia rozwiązania inscenizacyjne – ocenia grę aktorską – wskazuje środki budowania nastroju 	<p>I. 2.2 2.3 2.6 III. 1.2 1.3 2.1 IV. 8. Znajomość lektur obowiązkowych: Adam Mickiewicz, II część <i>Dziadów</i></p>

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
		recenzja spektaklu teatralnego	– pisze recenzję przedstawienia teatralnego	– pisze recenzję przedstawienia teatralnego, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi	
W obronie wolności					
Adam Mickiewicz <i>Śmierć pułkownika</i>	1	motyw rycerza heroizacja gloryfikacja legenda poetycka kontekst historyczny	– opowiada o bohaterce utworu – dostrzega heroizację w prezentowaniu postaci – dostrzega kontekst historyczny – wie, czym jest legenda poetycka – wyjaśnia, czym zaskakuje zakończenie utworu	– rozpoznaje motyw rycerza – wskazuje sposoby heroizowania bohaterki – omawia związek utworu z kontekstem historycznym – omawia sposoby tworzenia legendy poetyckiej – wyjaśnia, na czym polega puenta – omawia funkcję puenty w utworze	I. 1.1 1.2 1.8 1.9 1.10 1.11 2.2 IV. 6. Znajomość lektur obowiązkowych: Adam Mickiewicz, <i>Śmierć pułkownika</i>
Składnia. Imiesłowowy równoważnik zdania	1	imiesłów równoważnik zdania zdanie złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania	– rozpoznaje w wypowiedzi imiesłów przysłówkowy – rozpoznaje równoważnik zdania – rozpoznaje zdanie złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania	– wyjaśnia, czym cechuje się imiesłów przysłówkowy – wyjaśnia różnice między zdaniem a równoważnikiem zdania – stosuje w swoich wypowiedziach zdanie złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania	II. 1.4

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Adam Mickiewicz <i>Reduta Ordona</i>	2	legenda literacka streszczenie wydarzeń narrator kontrast dynamika intencja wypowiedzi symbolika	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje w punktach przebieg bitwy – wskazuje i nazywa środki językowe, za pomocą których przedstawiono walczące strony – wskazuje w utworze nawiązania do historii Polski – ustala, jak został ukazany car – wskazuje fragmenty o charakterze dynamicznym – wskazuje elementy symboliczne – wie, na czym polega legenda literacka 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada przebieg bitwy – omawia funkcję użytych środków językowych – wyjaśnia, w jakim celu zostały wykorzystane nawiązania do historii Polski – rozpoznaje ironię w sposobie przedstawiania cara – określa cel zastosowania ironii – omawia sposoby dynamizacji wypowiedzi – omawia znaczenia symboliczne – wyjaśnia, w jakim celu poeta kreuje literacką legendę 	I. 1.1 1.4 1.6 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 1.12 2.2 III. 2.2 2.4 Znajomość lektur obowiązkowych: Adam Mickiewicz, <i>Reduta Ordona</i>
Melchior Wańkowicz <i>Ziele na kraterze</i> (fragmenty)	1	literatura faktu wartości postawa życiowa	<ul style="list-style-type: none"> – omawia kompozycję fragmentu – porządkuje informacje o powstaniu – opowiada o wybranej postaci – wyjaśnia, w czym wyraża się bohaterstwo postaci, – dostrzega metaforykę tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia zamysł kompozycyjny fragmentu – opowiada o realiach powstania – wyjaśnia, co łączy bohaterów fragmentu – omawia wartości ważne dla bohaterów – wyjaśnia znaczenia zawarte w tytułowej metaforze 	I. 1.7 1.9 1.10 1.11 2.2 2.4 2.6 Znajomość lektur obowiązkowych: Melchior Wańkowicz, <i>Ziele na kraterze</i> (fragmenty)

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Pomnik Grunwaldzki, Pomnik Obrońców Wybrzeża, Pomnik Poległych Stoczniowców 1970 (zdjęcia pomników)	1	płaszczyzna i linia rzeźby a przekazywanie znaczeń kompozycja rzeźby porównanie rzeźb	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o swoich wrażeniach wywołanych obejrzanymi reprodukcjami – wymienia elementy pomników na reprodukcjach – zestawia obejrzone pomniki z odpowiednimi tekstami literackimi 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia cele stawiania pomników – opowiada o pomnikach, które zna – porównuje obejrzone pomniki – wyjaśnia, jakie związki łączą obejrzone pomniki z poznanymi tekstami literackimi 	I. 2.3 2.6 IV. 8.
Składnia. Zdania wielokrotnie złożone	1	zdanie wielokrotnie złożone zdanie nadrzędne zdania składowe	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zdania wielokrotnie złożone – dzieli zdanie na wypowiedzenia składowe – wyodrębnia wypowiedzenia nadrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, po czym rozpoznać zdania wielokrotnie złożone – obrazuje na wykresie relacje między zdaniami składowymi 	II. 1.5 IV. 7.
Meandry uczyć					
Juliusz Słowacki <i>Balladyna</i>	5	tragizm tragedia konflikt tragiczny wybór wartości realizm fantastyka charakterystyka postaci	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że utwór jest dramatem – porządkuje wydarzenia w wybranym wątku – charakteryzuje bohaterów – wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne – wskazuje baśniowe i legendarne nawiązania 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego utwór jest dramatem – wymienia wątki utworu – wskazuje powiązania między wątkami – dokonuje charakterystyki porównawczej bohaterów – omawia konwencję pokazywania świata w dramacie 	I. 1.1 1.2 1.3 1.4 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 2.2 III. 2.3 IV. 6. 8. Znajomość lektur obowiązkowych:

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			<ul style="list-style-type: none"> – nazywa wartości ważne dla bohaterów – przypomina, na czym polega tragizm 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia rolę baśniowych i legendarnych nawiązań – wypowiada się na temat sposobów osiągania wartości przez bohaterów – omawia źródła tragizmu w utworze 	Juliusz Słowacki, <i>Balladyna</i>
Ewa Nowak <i>Drzazga</i>	1	relacje międzyludzkie konflikt metaforyka tytułu życiowe rady	<ul style="list-style-type: none"> – omawia relacje między bohaterkami – opowiada o przebiegu konfliktu między siostrami – wyjaśnia tytułową metaforę – podaje sposoby rozwiązania konfliktu między bohaterkami 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia relacje między bohaterkami – omawia źródła i przebieg konfliktu między siostrami – łączy tytułową metaforę z własnymi doświadczeniami życiowymi – formułuje rady, których można by udzielić bohaterkom 	I. 1.1 1.7 1.9 2.2 2.7
Andrzej Pągowski plakat do <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego	1	plakat elementy graficzne plakatu symbolika kompozycja związek ze spektaklem	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje plakat wśród innych tekstów kultury – wymienia i omawia znaki plastyczne plakatu – wymienia postaci i wydarzenia dramatu, z którymi kojarzy się plakat – wyraża swoją opinię na temat plakatu – pisze zaproszenie na spektakl 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje specyficzne cechy plakatu jako tekstu kultury – omawia symboliczne sensy związane ze znakami plastycznymi plakatu – omawia związek plakatu z problematyką utworu Słowackiego – ocenia plakat – pisze zaproszenie na spektakl, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	I. 2.3 2.6 IV. 6. 8.

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Składnia – zebranie i powtórzenie wiadomości	1	wszystkie terminy ze składni, które pojawiły się w rozdziale	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wszystkie części zdania – rozpoznaje różne typy wypowiedzeń – odróżnia zdania złożone współrzędnie i podrzędnie – analizuje relacje między wypowiedzeniami składowymi – sporządza wykresy zdań 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym charakteryzują się wszystkie części zdania – stosuje różne typy wypowiedzeń – zna różne rodzaje zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie – omawia relacje między wypowiedzeniami składowymi – sporządza wykresy zdań wielokrotnie złożonych 	II. 1.4 1.5 IV. 7.
Pokonać bariery					
Aleksander Fredro <i>Zemsta</i>	5	dramat akt scena komedia komizm rodzaje komizmu komedia charakterów elementy świata przedstawionego akcja dramatu wątki dramatu	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje utwór jako dramat – wymienia elementy świata przedstawionego – porządkuje wydarzenia w wybranym wątku – charakteryzuje bohaterów – przypomina części akcji dramatu i przyporządkowuje im odpowiednie wydarzenia z <i>Zemsty</i> – wskazuje elementy komiczne – wie, na czym polega komedia charakterów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego utwór jest dramatem – omawia elementy świata przedstawionego – omawia wszystkie wątki utworu – dokonuje charakterystyki porównawczej Cześnika i Rejenta – omawia rozwój akcji dramatu – wskazuje przykłady komizmu postaci, sytuacji, języka – wyjaśnia, dlaczego <i>Zemsta</i> jest komedią charakterów – dopisuje do wybranej sceny didaskalia 	I. 1.1 1.2 1.3 1.5 1.6 1.8 1.9 1.10 1.11 2.2 2.7 III. 2.1 (SP 4–6) III. 1.2 1.3 2.2 2.4 IV. 6. 8. Znajomość lektur obowiązkowych: Aleksander Fredro, <i>Zemsta</i>

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
		charakterystyka porównawcza	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje rozwiązania inscenizacyjne wybranych scen utworu – pięknie odczytuje wybrany monolog dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje głosowo wybrany monolog dramatu 	
Beata Ostrowicka <i>Zła dziewczyna</i> (fragmenty)	1	moralne dylematy relacje rodzinne konflikt wartości	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje i odtwarza informacje z tekstu – charakteryzuje bohaterkę – opowiada o rodzinnym konflikcie – ocenia zachowanie ojca 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o życiu bohaterki – ocenia relacje bohaterki z członkami rodziny – wyjaśnia przyczyny i opowiada przebieg konfliktu w rodzinie bohaterki – formułuje rady dla bohaterki 	I. 1.1 1.7 1.9 2.2 2.7
Banksy obrazy na murze między Izraelem a Palestyną (fotografie)	1	sztuka uliczna intencja środki wyrazu	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wytwory sztuki ulicznej – wypowiada się na temat obejrzanych dzieł – nadaje obrazom tytuły – dostrzega metaforyczny charakter obejrzanych dzieł – podaje związki frazeologiczne i wyjaśnia ich znaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy sztuki ulicznej – podaje przykłady sztuki ulicznej – ocenia obejrzone dzieła – wyjaśnia, co łączy obrazy – wyjaśnia metaforyczne znaczenia obejrzanych dzieł – omawia symbolikę muru 	I. 2.3 2.6 IV. 1. 8.
Słowotwórstwo. Wyraz podstawowy i pochodny	1	wyraz podstawowy wyraz pochodny	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne – tworzy proste wyrazy pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, kiedy wyraz jest podstawowy, a kiedy – pochodny 	II. 1.2

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
				– tworzy wyrazy pochodne od rzeczowników, czasowników i przymiotników	
Jaką siłę ma słowo?					
Cyprian Kamil Norwid <i>Ogólniki</i>	1	rola poezji rola języka autotematyzm nowatorstwo formy	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje motywy symboliczne – dostrzega różne postawy wobec rzeczywistości – wymienia podstawowe zadania poezji – dostrzega nowatorstwo formy wiersza Norwida 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia motywy symboliczne – omawia różne postawy wobec rzeczywistości, – omawia rolę poety i poezji – omawia formę utworu 	I. 1.1 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 III. 2.2 IV. 2. 6. Znajomość lektur obowiązkowych: wybrane wiersze Cypriana Kamila Norwida

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Cyprian Kamil Norwid <i>Moja piosnka II</i>	1	symbol obrazy poetyckie neologizm odbiorca	<ul style="list-style-type: none"> – wyodrębnia obrazy poetyckie – wymienia elementy symboliczne – rozpoznaje osobę mówiącą – nazywa wartości – rozpoznaje motyw arkadyjski – wskazuje neologizmy – rozróżnia ich rodzaje 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zawartość treściową obrazów poetyckich – wyjaśnia znaczenia elementów symbolicznych – charakteryzuje osobę mówiącą – omawia wartości ważne dla osoby mówiącej – omawia sposób kreowania świata w utworze – dostrzega idealizację – wyjaśnia funkcję neologizmów 	I. 1.1 1.4 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 II. 2.3 III. 2.4 Znajomość lektur obowiązkowych: wybrane wiersze Cypriana Kamila Norwida
Henryk Sienkiewicz <i>Latarnik</i>	3	epika nowela tragizm punkt kulminacyjny retrospekcja recenzja książki	<ul style="list-style-type: none"> – zna cechy utworów epickich – wie, że <i>Latarnik</i> jest nowelą – opowiada o losach bohatera – nazywa cechy charakteru bohatera – nazywa uczucia bohatera – pisze recenzję utworu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy utworów epickich – wyjaśnia, dlaczego utwór jest nowelą – komentuje i ocenia losy bohatera – charakteryzuje bohatera – omawia stany emocjonalne bohatera – pisze recenzję książki, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	I. 1.1 1.2 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 2.2 III. 1.2 1.3 1.5 1.7 2.1 IV. 6. 8. Znajomość lektur obowiązkowych: Henryk Sienkiewicz, <i>Latarnik</i>
Słowotwórstwo. Budowa	1	temat słowotwórczy	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wyrazy podstawowe i pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy pary wyrazów: podstawowy i pochodny 	II. 1.2 IV. 6.

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
słowotwórcza wyrazu, wyrazy niepodzielne słowotwórczo		formant wyraz niepodzielny słowotwórczo analiza słowotwórcza wyrazu	<ul style="list-style-type: none"> – dzieli słowotwórczo wyrazy pochodne – wie, że w temacie słowotwórczym mogą występować oboczności – wie, na czym polega analiza słowotwórcza wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym jest temat słowotwórczy, a czym formant w wyrazie pochodnym – dokonuje analizy oboczności w temacie słowotwórczym – wymienia kolejne etapy analizy słowotwórczej wyrazu 	
Marcin Wandałowski <i>Nasz język – łączy czy dzieli</i> (rozmowa z Jerzym Bralczykiem)	1	komunikacja językowa porozumiewanie się zmiany w języku współczesnym	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym cechuje się wywiad jako wypowiedź publicystyczna – formułuje temat wywiadu – wie, na czym polega komunikacja językowa – wydobywa z tekstu informacje dotyczące zmian we współczesnym języku 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego tekst reprezentuje wywiad jako wypowiedź publicystyczną – odtwarza główne myśli wypowiedzi rozmówcy – omawia akt komunikacji językowej – uzupełnia własnymi spostrzeżeniami informacje z tekstu na temat zmian w języku współczesnym 	I. 2.1 2.2 2.4 2.5 II. 2.7 IV. 6.
Rycerski świat					
Henryk Sienkiewicz <i>Krzyżacy</i>	6	etos rycerski wątki utworu obyczaje rycerskie charakterystyka bohaterów	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że utwór należy do powieści historycznych – wskazuje przykłady elementów historycznych i fikcyjnych – wymienia wątki utworu – charakteryzuje wybranego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego utwór należy do powieści historycznych – określa relację między elementami historycznymi i fikcyjnymi – omawia układ wątków utworu 	I. 1.1 1.2 1.9 1.10 1.11 2.2 II. 2.1 III. 2.1 (SP 4–6) III. 1.2 1.3 1.5 2.2 IV. 6. 8.

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
		bohater statyczny i dynamiczny fikcja a historia powieść historyczna archaizm archaizacja rycerskie wartości rycerska obrzędowość motyw rycerza opis postaci list	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje bohaterów dynamicznych – wymienia obyczaje rycerskie – wie, co to jest archaizm – wskazuje w tekście różne rodzaje archaizmów – zestawia opis bitwy z dziełem malarskim – proponuje obsadę aktorską do przygotowywanej ekranizacji – pisze krótkie streszczenie wybranego wątku 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje charakterystyki porównawczej wybranych bohaterów – wyjaśnia, kto i dlaczego jest bohaterem dynamicznym – opowiada o obyczajach rycerskich – wyjaśnia rolę archaizmów w języku utworu – porównuje środki języka literackiego i malarskiego w opisie bitwy – uzasadnia obsadę aktorską do przygotowywanej ekranizacji – pisze streszczenie wątku zgodnie z wszystkimi wymogami tej formy wypowiedzi 	Znajomość lektur uzupełniających: Henryk Sienkiewicz, <i>Krzyżacy</i>
Słowotwórstwo. Rodzaje i funkcje formantów	1	formant przedrostek przyrostek wrostek formowanie znaczenia wyrazu	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest formant – zna różne rodzaje formantów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia rolę formantu – tworzy wyrazy przez użycie różnych rodzajów formantu 	II.1.2
Jarosław Grzędowicz	1	obyczaje rycerskie honor rycerski literatura fantasy	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza informacje na temat krainy przedstawionej we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje informacje na temat krainy przedstawionej we fragmencie 	I. 1.1 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
<i>Pan Lodowego Ogrodu</i>		fantastyka nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia na czym polega misja, którą wykonuje główny bohater – opisuje przeżycia bohatera podczas spotkania z mieszkańcami obcej planety – dostrzega nawiązania do czasów średniowiecza – wie, na czym polega fantastyka literacka – rozróżnia fantastykę naukową i fantasy 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza i ocenia argumenty, które zadecydowały o wyborze Vuka do wypełnienia misji – opisuje przeżycia bohatera podczas spotkania z mieszkańcami obcej planety – uzasadnia swoje ustalenia odwołaniami do tekstu – omawia rolę nawiązań do epoki średniowiecza – wyjaśnia, na czym polega fantastyka literacka – podaje przykłady literatury należącej do fantastyki naukowej i do fantasy 	
Rodolphe Jacquette, Bernard Capó <i>Krzyżacy 1. W cieniu czarnych kniei</i> (fragment komiksu)	1	komiks jako forma wypowiedzi związek obrazu i tekstu obrazowe a słowne przekazywanie znaczeń	<ul style="list-style-type: none"> – zestawia fragment komiksu z odpowiednim fragmentem powieści – rozróżnia różne rodzaje dymków komiksowych – wskazuje fragmenty zdynamizowane – prezentuje swoje wrażenia po obejrzeniu fragmentu komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje fragment komiksu z odpowiednim fragmentem powieści, wskazując podobieństwa i różnice – łączy różne rodzaje dymków z rodzajem tekstu w komiksie – wyjaśnia, jak zostały osiągnięte efekty dynamizmu – ocenia fragment komiksu 	I. 2.3 2.6 2.7 IV. 2. 4. 6. 8.

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Słowotwórstwo. Wyrazy złożone – złożenia, zestawienia, zrosty	1	połączenie dwóch tematów słowotwórczych złożenie zestawienie zrost	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym cechują się wyrazy złożone – tworzy wyrazy złożone – zna zasady pisowni wyrazów złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia złożenia, zestawienia i zrosty – stosuje zasady pisowni wyrazów złożonych 	II. 1.3
Mieć czy być?					
Karol Dickens <i>Opowieść wigilijna</i>	2	streszczanie fabuły utworu ocena postępowania bohaterów dostrzeganie różnic w postawach bohaterów	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje głównego bohatera – ustala czas wydarzeń – dzieli wydarzenia na realistyczne i fantastyczne – nazywa emocje bohatera – wyjaśnia, czym były wywołane emocje bohatera – zapisuje w punktach rady dla bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje głównego bohatera, przywołując odpowiednie fragmenty tekstu – wyjaśnia znaczenie, jakie w utworze ma czas rozgrywających się wydarzeń – określa rolę fantastyki w utworze – wyjaśnia, z czego wynikała i na czym polegała zmiana w myśleniu i postępowaniu bohatera – wypowiada się na temat motywów ludzkiego postępowania 	I. 1.1 1.2 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 2.2 III. 1.1 IV. 6. 8. Znajomość lektur obowiązkowych: Karol Dickens, <i>Opowieść wigilijna</i>
Erich Fromm <i>Mieć czy być?</i>	1	czytanie ze zrozumieniem tekstu naukowego	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega problematykę tekstu – rozpoznaje tekst jako filozoficzny – krótko omawia dwie postawy życiowe przedstawione w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje problematykę tekstu – wyjaśnia, dlaczego tekst ma charakter filozoficzny 	I. 2.1 2.2 2.4 II. 2.7 III. 1.5 (SP 4–6) III. 1.1 1.5 1.7

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
		wydobywanie głównej myśli tekstu odtworzenie przesłanek myślowych uogólnianie wniosków	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza poglądy autora na temat sposobu życia człowieka – zna cechy stylu naukowego – wyodrębnia zawartość treściową akapitów – omawia przywołane w tekście przykłady – pisze list zawierający swoje życiowe przekonania 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia i ocenia dwie postawy życiowe przedstawione w tekście – przedstawia swoje poglądy na temat poruszony w utworze – na podstawie tekstu omawia cechy stylu naukowego – analizuje budowę akapitów – omawia funkcję przykładów przywołanych w tekście – pisze list prezentujący własne poglądy 	IV. 8.
Fundacja Arka plakat promujący bezinteresowne działanie	1	plakat grafika nazywanie elementów graficznych plakatu tworzenie związków wyrazowych układanie hasła reklamowego środki perswazyjne	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia plakat od obrazu – wskazuje elementy znaczące na plakacie – analizuje hasła znajdujące się na plakacie – wypowiada się na temat swoich możliwości pracy jako wolontariusz 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje główne środki wyrazu plakatu – omawia przenośne znaczenie znaków graficznych – proponuje własne hasło plakatu – ocenia własne możliwości pracy jako wolontariusz 	I. 2.3 2.6 III. 1.8
Słowotwórstwo. Rodzina wyrazów	1	rodzina wyrazów rdzeń	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kiedy wyrazy tworzą rodzinę – tworzy proste rodziny wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to są wyrazy pokrewne – tworzy rozbudowane rodziny wyrazów 	II. 1.2 4.1 IV. 6.

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
		oboczności w rdzeniu	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to jest rdzeń – dostrzega oboczności w rdzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia rdzeń od tematu słowotwórczego – zaznacza oboczności w rdzeniu 	
Magia świata					
Bolesław Leśmian <i>Dziewczyna</i>	1	ballada fantastyka symbol postawa narratora neologizmy i ich funkcja	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że utwór jest balladą – wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne – rozpoznaje narratora w utworze – wskazuje neologizmy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego utwór jest balladą – określa relacje między elementami realistycznymi i fantastycznymi – omawia postawę narratora – omawia funkcję neologizmów 	I. 1.1 1.2 1.4 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 II. 2.3 Znajomość lektur obowiązkowych: wybrane wiersze Bolesława Leśmiana
Bolesław Leśmian <i>Wczesnym rankiem</i> <i>Tęcza</i>	1	liryka bezpośrednia poetycki pejzaż postawa wobec natury obrazy poetyckie ożywienie	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje utwór jako należący do liryki bezpośredniej – wymienia składniki poetyckiego krajobrazu – omawia postawę wobec natury przedstawioną w wierszu – wyodrębnia obrazy poetyckie – rozpoznaje ożywienie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego utwór należy do liryki bezpośredniej – opisuje krajobraz zaprezentowany w wierszu – ocenia postawy pokazane w utworze – omawia zawartość obrazów poetyckich – omawia funkcję ożywienia 	I. 1.1 1.4 1.8 1.9 1.10 1.11 III. 2.4 Znajomość lektur obowiązkowych: wybrane wiersze Bolesława Leśmiana

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Słownictwo. Zebranie i powtórzenie wiadomości ze słownictwa. Realne i słownictwowe znaczenie wyrazu	1	wszystkie terminy z lekcji o słownictwie	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne – rozpoznaje temat słownictwowy i formant – zna różne rodzaje formantów – tworzy proste rodziny wyrazów – rozpoznaje rdzeń – rozpoznaje wyrazy złożone 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje zależności między wyrazami podstawowymi i pochodnymi – omawia budowę słownictwową wyrazów pochodnych – nazywa różne rodzaje formantów – tworzy przy ich pomocy wyrazy pochodne – tworzy rozbudowane rodziny wyrazów – wyodrębnia rdzeń – tworzy złożenia, zestawienia i zrosty 	II. 1.2 1.3 4.1
Aleksander Minorski <i>Ikar nad Dunajca</i>	1	motyw ikaryjski opowieść biograficzna porządkowanie elementów świata przedstawionego nazywanie uczuć i emocji opis przeżyć	<ul style="list-style-type: none"> – przypomina postać Ikara z mitu – wie, że tekst jest opowieścią biograficzną – porządkuje elementy świata przedstawionego – nazywa emocje i przeżycia – tworzy opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega motyw ikaryjski w kulturze – wyjaśnia, czym cechuje się opowieść biograficzna – omawia elementy świata przedstawionego – wskazuje i omawia źródła emocji i przeżyć – tworzy opis przeżyć, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	I. 1.1 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 2.2 III. 2.1 (SP 4–6) III. 1.2 1.3
Zróżnicowanie języka.	1	język ogólnonarodowy, słownictwo ogólne,	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że istnieje słownictwo ogólne i słownictwo o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> – zastępuje słownictwo o ograniczonym zasięgu słownictwem ogólnym 	II. 2.1 IV. 6.

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Słownictwo ogólnonarodowe		odmiana mówiona i pisana języka	– potrafi wyjaśnić, kiedy język nazywamy ogólnonarodowym	– odróżnia język ogólnonarodowy od języków regionalnych, środowiskowych	
Michał Głowiński, Aleksandra Okopień-Sławińska, Janusz Sławiński <i>Świat przedstawiony utworu literackiego wobec rzeczywistości</i> (fragment)	1	konwencja literacka konwencja realistyczna konwencja fantastyczna groteska absurd elementy świata przedstawionego	– dostrzega problematykę tekstu – wyodrębnia zawartość treściową akapitów – odróżnia realizm od fantastyki – wie, na czym polega groteska – wie, na czym polega absurd – wymienia elementy świata przedstawionego w utworach literackich	– formułuje problematykę tekstu – analizuje budowę akapitów – wyjaśnia, na czym polega realistyczne, a na czym fantastyczne obrazowanie świata – wyjaśnia, czym jest groteska – wyjaśnia funkcje absurdu – charakteryzuje elementy świata przedstawionego w utworach literackich	I. 2.1 2.2 2.4 II. 2.7
Zróżnicowanie języka Słownictwo o ograniczonym zasięgu	1	słownictwo o ograniczonym zasięgu, archaizmy, terminy naukowe, odmiany środowiskowe języka	- rozpoznaje słownictwo o ograniczonym zasięgu - wskazuje archaizmy - wskazuje terminy naukowe - wie, co to jest socjolekt	- rozpoznaje słownictwo o ograniczonym zasięgu, klasyfikuje je - wskazuje rodzaje archaizmów - przyporządkowuje terminy naukowe odpowiedniej dyscyplinie wiedzy - wyjaśnia, co to jest socjolekt	II. 2.1 2.5
Sztuka optymizmu					

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Kazimierz Wierzyński <i>Zielono mam w głowie</i> <i>Na łące</i>	1	optymizm przerzutnia liryka bezpośrednia znaczenia metaforyczne postawa życiowa	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje główną myśl wiersza – rozpoznaje przerwę – rozpoznaje lirykę bezpośrednią – wskazuje fragmenty o znaczeniu metaforycznym – wie, o jakiej postawie życiowej jest mowa w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje przesłanie wiersza – określa funkcję przerzutni – charakteryzuje osobę mówiącą – wyjaśnia znaczenia metaforyczne – wypowiada się na temat postawy życiowej, o której jest mowa w wierszu 	I. 1.1 1.4 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 IV. 6. 8. Znajomość lektur obowiązkowych: wybrane wiersze Kazimierza Wierzyńskiego
Małgorzata Baranowska <i>Szczęście codzienne</i> (fragment <i>Tylko się rozejrzeć</i>)	1	źródła szczęścia polemika uzasadnianie poglądów	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – wskazuje fragmenty prezentujące poglądy autora – odtwarza informacje na temat źródeł szczęścia – odtwarza własnymi słowami przywołane w tekście przykłady – odtwarza tok myślenia autorki – analizuje zawartość treściową akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje problematykę tekstu – ustosunkowuje się do poglądów autora – wypowiada się na temat źródeł szczęścia – omawia funkcję przykładów przywołanych w tekście – ustosunkowuje się do wyводу autorki – analizuje budowę akapitów 	I. 1.7 2.1 2.2 2.4 III. 1.1 1.5 1.6 1.7 IV. 8.
Zróżnicowanie języka. Sposoby wzbogacania słownictwa	1	sposoby wzbogacania słownictwa, innowacje językowe,	<ul style="list-style-type: none"> – zna różne sposoby wzbogacania słownictwa – wymienia powody powstawania neologizmów – rozpoznaje neologizmy 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje w swoich wypowiedziach bogate, różnorodne słownictwa – podaje przykłady sytuacji, w których posługujemy się neologizmami – wyjaśnia znaczenia neologizmów 	II. 2.3

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
		nadawanie nowych znaczeń, neologizmy	– zna kilka wyrazów, którym nadane zostały nowe znaczenia	– podaje przykłady wyrazów, którym nadane zostały nowe znaczenia	
Richard Carlson <i>Nie zadreżczaj się drobiazgami, nastolatku</i> (fragment <i>Ciesz się, że jesteś nastolatkiem</i>)	1	afirmacja postawa życiowa odczytywanie intencji tekstu styl potoczny życiowe rady	– czyta tekst ze zrozumieniem – rozpoznaje intencje tekstu – wskazuje fragmenty omawiające postawę życiową – rozpoznaje styl potoczny – odtwarza życiowe rady zawarte w tekście	– omawia treści zawarte w tekście – formułuje intencje tekstu – omawia fragmenty omawiające postawę życiową – omawia skutki zastosowania stylu potocznego – formułuje życiowe rady uzupełniające przesłanie tekstu	I. 1.7 2.1 2.2 2.4 II. 2.7 III. 1.1 1.5 1.6 1.7 IV. 8.
Zróznicowanie języka. Homonimy	1	homonimy, rozpoznawanie znaczeń homonimów homofony	– wie, co to są homonimy – podaje kilka przykładów homonimów – wyjaśnia znaczenia homonimów – odróżnia homonimy od homofonów	– wyjaśnia zjawisko homonimii, – podaje różnorodne przykłady homonimów – łączy znaczenia homonimów z kontekstem wypowiedzi – podaje przykłady homofonów	II. 2.4
Malowane słowem					
Jan Lechoń <i>Czerwone wino</i> <i>Do malarza</i>	1	symbolika pór roku opis krajobrazu osoba mówiąca	– wyjaśnia symbolikę wybranej pory roku – wskazuje osobę mówiącą w wierszu	– wyjaśnia symbolikę pór roku – charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu	I. 1.1 1.4 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
		poetyckie refleksje o życiu	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czego dotyczą refleksje zawarte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – ustosunkowuje się do refleksji zawartych w utworze 	Znajomość lektur obowiązkowych: wybrane wiersze Jana Lechonia
Zróżnicowanie języka. Skrótowce i skróty	1	skrótowce i skróty, skrótovec, głoskowiec, literowiec, sylabowiec, skrótovec mieszany, pisownia skrótów	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to są skrótowce i skróty – podaje znaczenia prostych skrótowców – zapisuje poprawnie skrótowce i skróty 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje różne rodzaje skrótowców – podaje znaczenia skrótowców – stosuje poprawne formy skrótowców i skrótów 	II. 2.1
Jan Kasprówic <i>Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach</i>	1	epitet złożony opis impresyjny obraz poetycki symbol sonet	<ul style="list-style-type: none"> – tytułuje obrazy poetyckie – wymienia elementy symboliczne – wskazuje epitety złożone – wie, że opis ma charakter impresyjny – wie, że utwór reprezentuje sonet jako gatunek literacki 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zawartość obrazów poetyckich – wyjaśnia symboliczne znaczenia poszczególnych elementów – określa funkcję epitetów złożonych – wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega impresyjność opisu poetyckiego – wyjaśnia, dlaczego utwór jest sonetem 	I. 1.1 1.2 1.4 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11
Zróżnicowanie języka. Style funkcjonalne	1	styl wypowiedzi, styl funkcjonalny, styl potoczny,	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co składa się na styl wypowiedzi; – rozpoznaje różne style języka; – wymienia cechy dobrego stylu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co to jest styl wypowiedzi, co się na niego składa; 	II. 2.7 IV. 6. 8.

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
		urzędowy, naukowy, artystyczny, publicystyczny, cechy dobrego stylu		<ul style="list-style-type: none"> – stosuje różne style funkcjonalne w swoich wypowiedziach; – dba o poprawność stylu swoich wypowiedzi 	
Czesław Miłosz <i>Mały traktat o kolorach</i>	1	traktat symbolika barw epitety złożone i ich funkcja	<ul style="list-style-type: none"> – zna definicję traktatu – wymienia barwy o symbolicznym znaczeniu – wymienia epitety złożone – rozpoznaje intencję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie tytułu – omawia symboliczne znaczenie barw – omawia funkcję epitetów złożonych – omawia intencję tekstu 	1. 1.2 1.4 2.1 2.2 2.4

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Zróżnicowanie języka. Zebranie i powtórzenie wiadomości	1	powtórzenie wiadomości: słownictwo ogólne, słownictwo o ograniczonym zasięgu, homonimy, skrótowce, style funkcjonalne	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że istnieje słownictwo ogólne i słownictwo o ograniczonym zasięgu – potrafi wyjaśnić, kiedy język nazywamy ogólnonarodowym – rozpoznaje słownictwo o ograniczonym zasięgu – wskazuje archaizmy – wskazuje terminy naukowe – wie, co to jest socjolekt – zna różne sposoby wzbogacania słownictwa – wymienia powody powstawania neologizmów – rozpoznaje neologizmy – zna kilka wyrazów, którym nadane zostały nowe znaczenia – wyjaśnia, co to są skrótowce – podaje znaczenia prostych skrótowców – zapisuje poprawnie skrótowce i skróty – wie, co składa się na styl wypowiedzi; – rozpoznaje różne style języka; – wymienia cechy dobrego stylu 	<ul style="list-style-type: none"> – zastępuje słownictwo o ograniczonym zasięgu słownictwem ogólnym – odróżnia język ogólnonarodowy od języków regionalnych, środowiskowych – rozpoznaje słownictwo o ograniczonym zasięgu, klasyfikuje je – wskazuje rodzaje archaizmów – przyporządkowuje terminy naukowe odpowiedniej dyscyplinie wiedzy – wyjaśnia, co to jest socjolekt – stosuje w swoich wypowiedziach bogate, różnorodne słownictwa – podaje przykłady sytuacji, w których posługujemy się neologizmami – wyjaśnia znaczenia neologizmów – podaje przykłady wyrazów, którym nadane zostały nowe znaczenia – rozpoznaje różne rodzaje skrótowców – podaje znaczenia skrótowców – stosuje poprawne formy skrótowców – wyjaśnia, co to jest styl wypowiedzi, co się na niego składa; – stosuje różne style funkcjonalne w swoich wypowiedziach – dba o poprawność stylu wypowiedzi 	II. 2.1 2.3 2.4 2.5 2.7 IV. 6. 7.

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Wymiary człowieczeństwa					
Jerzy Liebert <i>Uczę się ciebie, człowieku</i>	1	postawa życiowa metafora osoba mówiąca odbiorca sytuacja liryczna	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje osobę mówiącą – wskazuje metafory – określa sytuację liryczną – określa postawę życiową przedstawioną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat osoby mówiącej – wyjaśnia znaczenia metafor – omawia sytuację liryczną – wyjaśnia, jakiej postawy życiowej uczy wiersz 	I. 1.1 1.4 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 Znajomość lektur obowiązkowych: wybrane wiersze Jerzego Lieberta
Leszek Kołakowski <i>O wrogu i przyjacielu</i>	1	wydobywanie tezy z tekstu nazywanie cech przyjaźni formułowanie argumentów	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – wskazuje fragmenty o charakterze tezy i argumentów – z odpowiednich źródeł podaje cytaty dotyczące przyjaźni – bierze udział w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – określa problematykę tekstu – na podstawie tekstu formułuje tezę i argumenty – podaje i omawia cytaty dotyczące przyjaźni – prezentuje swoje stanowisko w dyskusji 	I. 2.1 2.2 2.4 III. 1.1 1.5 1.6 1.7
Komunikacja językowa. Akt komunikacji	1	akt komunikacji, składniki aktu komunikacji: nadawca odbiorca komunikat kod kontekst	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia składniki aktu komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia relacje między poszczególnymi składnikami aktu komunikacji 	II. 3.1 3.2 3.3 (SP 4–6)

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Max Ehrmann <i>Dezyderata</i>	1	życiowe rady wartości nastrój utworu dedykacja	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje formy trybu rozkazującego w tekście – cytuje fragmenty zawierające życiowe rady – rozpoznaje wartości, o których mowa w tekście – porównuje tekst z jego muzyczną wersją – pisze tekst dedykacji 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia funkcję form trybu rozkazującego użytego w tekście – przekazuje zawarte w tekście życiowe rady własnymi słowami – nazywa i porządkuje wartości, o których mowa w tekście – ocenia muzyczną wersję utworu – tworzy tekst ciekawej dedykacji 	I. 1.1 1.4 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11 2.7 III. 2.1 (SP 4–6) IV. 6. 8.
Komunikacja językowa. Intencje i cel wypowiedzi	1	intencja wypowiedzi, cel wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przykładowe intencje nadawcy w komunikacie – rozpoznaje i formułuje podstawowe cele komunikatu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje różnorodne intencje w komunikacie – rozpoznaje cele cudzej wypowiedzi – dobiera środki do wyrażania celów we własnej wypowiedzi 	II. 3.1 3.2
Zmagania z losem					
Ernest Hemingway <i>Stary człowiek i morze</i>	3	opowiadanie monolog refleksje aktywna postawa wobec życia rozprawka (typ II)	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje wydarzenia utworu – nazywa cechy bohatera – nazywa emocje i przeżycia bohatera – opowiada o relacjach bohatera z chłopcem – wypowiada się na temat postawy życiowej bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza etapy wyprawy bohatera – charakteryzuje bohatera – ocenia postawę bohatera – omawia relacje bohatera z chłopcem – ocenia postawę życiową bohatera – formułuje przesłanie utworu 	I. 1.1 1.2 1.4 1.7 1.9 1.10 1.11 2.1 2.2 III. 1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 1.6 1.7 2.1 2.3 IV. 6.

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega przesłanie utworu – pisze rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze rozprawkę, zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	Znajomość lektur uzupełniających: Ernest Hemingway, <i>Stary człowiek i morze</i>
Jasiek Mela <i>Poza horyzonty</i>	1	dziennik prezentacja postaci uzasadnianie opinii	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – zbiera informacje na temat bohatera – wypowiada się na temat przeżyć bohatera – wie, że tekst należy do literatury faktu 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia informacje zawarte w tekście – charakteryzuje bohatera – ocenia bohatera – wyjaśnia, dlaczego tekst należy do literatury faktu 	I. 1.3 (SP 4–6) I. 2.1 2.2 2.4 III. 1.7 IV. 8.
Andrew Wyeth <i>Świat Krystyny</i> (reprodukcja obrazu)	1	kompozycja obrazu opis bohaterki obrazu symbolika motywu drogi	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy świata przedstawionego na obrazie – opisuje dziewczynę ukazaną na obrazie – wstępnie omawia kompozycję obrazu – wskazuje elementy o znaczeniach symbolicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia warstwę przedstawieniową obrazu – wymyśla historię związaną z postacią przedstawioną na obrazie – omawia i ocenia kompozycję obrazu – wyjaśnia symboliczne znaczenia elementów obrazu 	I. 2.3 2.6
Komunikacja językowa. Grzeczność językowa	1	grzeczność językowa kultura języka etykieta i netykieta	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na czym polega grzeczność językowa – stara się stosować zasady grzeczności językowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega grzeczność językowa – świadomie stosuje zasady grzeczności językowej 	II. 3.1

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
Siła rozumu					
Agata Christie <i>Dwanaście prac Herkulesa</i>	3	powieść detektywistyczna dedukcja indukcja charakterystyka bohatera motywy działania mitologiczne nawiązania	<ul style="list-style-type: none"> – zna mit o dwunastu pracach Heraklesa – wydobywa informacje z tekstu – cytuje odpowiednie fragmenty – wstępnie charakteryzuje bohatera – odtwarza tok myślenia detektywa – opowiada o wybranym śledztwie detektywa – klasyfikuje utwory jako opowiadania kryminalne 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia nawiązania do mitu o pracach Heraklesa – selekcjonuje informacje z tekstu – omawia przywołane cytaty – charakteryzuje bohaterów – omawia i ocenia tok myślenia detektywa – formułuje tematykę opowiadań – wyjaśnia, na jakiej podstawie klasyfikuje utwory jako opowiadania kryminalne 	I. 1.1 1.2 1.8 1.9 1.10 1.11 2.1 2.3 III. 1.2 1.3 IV. 1. 2. 6. 8. Znajomość lektur uzupełniających: Agatha Christie, wybrana powieść kryminalna
Komunikacja językowa. Sposoby przytaczania cudzej wypowiedzi	1	cytat mowa zależna mowa niezależna	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje cytaty w wypowiedzi – stosuje podstawowe zasady cytowania cudzej wypowiedzi – rozróżnia mowę zależną i niezależną – przekształca mowę zależną w niezależną i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje cytaty w wypowiedzi – poprawnie stosuje zasady cytowania cudzej wypowiedzi – wyjaśnia, czym różnią się mowa zależna i niezależna – dokonuje twórczych przekształceń mowy zależnej w niezależną i odwrotnie 	II. 3.3 (SP 4–6) II. 1.6 4.2
Czesław Miłosz <i>Zakłęcie</i>	1	metafora filozofia znaczenia przenośne utworu	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje dosłowne znaczenia utworu – rozpoznaje tezę w utworze – rozpoznaje argumenty w tekście – rozpoznaje osobę mówiącą 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje przenośne znaczenia utworu – komentuje tezę utworu – omawia argumenty występujące w tekście – charakteryzuje osobę mówiącą 	I. 1.1 1.4 1.7 1.8 1.9 1.10 1.11

AUTOR: Ewa Nowak

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
		teza osoba mówiąca	<ul style="list-style-type: none"> wie, czym zajmuje się filozofia wskazuje w tekście metafory 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe działy filozofii wyjaśnia znaczenia wynikające z metafor 	
Auguste Rodin <i>Myśliciel</i> (rzeźba)	1	rzeźba rzeźba figuratywna faktura rzeźby przesłanie dzieła plastycznego symbol monolog wewnętrzny	<ul style="list-style-type: none"> wie, czym cechuje się rzeźba jako dziedzina sztuki omawia wygląd wyrzeźbionej postaci przedstawia swoje odczucia wywoływane przez dzieło układa monolog wewnętrzny wyrzeźbionej postaci 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia sztukę figuratywną od abstrakcyjnej wyjaśnia znaczenia wynikające ze sposobu przedstawienia postaci przez rzeźbę ocenia dzieło układa rozwinięty monolog wewnętrzny wyrzeźbionej postaci 	I. 2.3 2.6 III. 1.2 1.3
Komunikacja językowa. Zebranie i powtórzenie wiadomości z zakresu komunikacji językowej	1	akt komunikacji, intencja wypowiedzi, cel wypowiedzi, grzeczność językowa kultura języka etykieta i netykieta, cytaty mowa zależna mowa niezależna	<ul style="list-style-type: none"> wymienia składniki aktu komunikacji rozpoznaje przykładowe intencje nadawcy w komunikacji rozpoznaje i formułuje podstawowe cele komunikatu wie, na czym polega grzeczność językowa stara się stosować zasady grzeczności językowej rozpoznaje cytaty w wypowiedzi stosuje podstawowe zasady cytowania cudzej wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> omawia relacje między poszczególnymi składnikami aktu komunikacji rozpoznaje różnorodne intencje w komunikacji rozpoznaje cele cudzej wypowiedzi dobiera środki do wyrażania celów we własnej wypowiedzi wyjaśnia, na czym polega grzeczność językowa świadomie stosuje zasady grzeczności językowej stosuje cytaty w wypowiedzi 	II. 3.1 3.2 3.3 3.7 (SP 4–6) II. 1.6 3.1 3.2 4.2 III. 1.1 IV. 1. 6.

Materiał rzeczowy	Liczba godzin	Zagadnienia	Wymagania wobec ucznia		Odniesienia do podstawy programowej
			podstawowe	ponadpodstawowe	
			<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia mowę zależną i niezależną – przekształca mowę zależną w niezależną i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie stosuje zasady cytowania cudzej wypowiedzi – wyjaśnia, czym różnią się mowa zależna i niezależna – dokonuje twórczych przekształceń mowy zależnej w niezależną i odwrotnie 	